

AMERIKANSKI SLOVENEK

Fry in najstarejši slovenski list
v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, pon-
deljkom in dnevom po praznikih.

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Telefon: Canal 0098.

The first and the oldest Slo-
venian newspaper in America.
Established 1891.

Issued daily, except Sunday, Mon-
day, and the day after holidays.

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Phone: Canal 0098.

Naročnina:	Subscriptions:
Za celo leto \$5.00	For one year \$5.00
Za pol leta 2.50	For half a year 2.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:	Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto 6.00	For one year 6.00
Za pol leta 3.00	For half a year 3.00

DOPISI važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na ured-
ništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnje številko v tednu
je čas do četrtke dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov
uredništvo ne vrača.

POZOR: Številka poleg Vašega naslova na listu znači, do kodaj imate
list plačan. Obnavljajte naročnino točno, ker s tem veliko pomagata listu.
Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office
at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Volitve dne 2. novembra.

Vse glavne volitve v Združenih državah se vršijo začet-
kom novembra, in sicer v torko po prvem pondeljku tega mese-
ca. Ta dan je praznik in se zove Election Day. Letos pade ta
dan na 2. novembra. Glavni predmet letošnjih volitev bo izvo-
litev novega Kongresa.

Vsako drugo leto izbira ljudstvo nov Kongres. Leto, ko
se vršijo kongresne volitve so ona s sodo številko: 1924, 1926,
1928 itd. V navadni govorici rabimo besedi "Congress" in
"Congressman", da označimo poslansko zbornico (House of
Representatives) in njene člane. Tako, ako kdo vpraša: "Kdo
je Vaš "Congressman?" — on misli na zastopnika v "House."
Seveda to ni natančno, kajti kongres pravzaprav ne obstoja le
iz poslanske zbornice, marveč tudi iz zgornje zbornice (Upper
House) ali Senata. Vsi člani poslanske zbornice se volijo vsa-
ko drugo leto, toda le tretjina senatorjev se voli vsako drugo
leto, kajti mandat poslanca traja dve leti in oni senatorja traja
šest let. Vsak Kongres nosi zaporedno številko. Prvi Kon-
gres Združenih držav je bil izvoljen l. 1788. in sedanji, 69.
Kongres je bil izvoljen l. 1924.

Člani poslanske zbornice se volijo po volilnih okrajih,
zvanih "Congressional districts." Zbornica sama določa števi-
lo svojih članov, in sicer po izidu ljudskega štetja (census), ki
se vrši vsako deseto leto. Vsaka država dobi toliko poslancev
po številu svojega prebivalstva, tako da prihaja približno po
en poslanec na vsakih 220,000 prebivalcev. Toda vsaka drža-
va mora imeti vsaj po enega poslanca, tudi če nima toliko pre-
bivalcev. Tako je imela država Nevada po zadnjem štetju le
77,000 prebivalcev, vendarle je imela le enega zastopnika v
nižji zbornici (lower House), kakor večkrat zvejo poslansko
zbornico ali House of Representatives. Sedaj obstoja ta zbor-
nica iz 435 članov v zmlislu ljudskega štetja od l. 1910. Kon-
gres ni še razdelil mandatov po zadnjem štetju od l. 1920. —
District of Columbia, t. j. glavno mesto Washington, nima ni-
kakakega zastopnika v Kongresu. Teritoriji Hawaii, Alaska in
Portorico odposiljajo po enega delegata in Filipinski otoki dva
delegata, ki so sicer člani zbornice, ali nimajo pravice do gla-
sovanja.

Da more kdo biti izbran za poslanca (Representative),
mora biti državljani Združenih držav vsaj tekom zadnjih sed-
mih let, mora biti vsaj 25 let star in stanovati v državi, kjer je
izvoljen. Mnogi tujeorodci so že bili člani Kongresa. Izmed
članov sedanje poslanske zbornice se nahajajo taki znani mo-
žje kot Adolph J. Sabath, rojen v Čehoslovakiji, M. Alfred
Michaelson in Knud Wefald, oba rojena na Norveškem, Sa-
muel Dickstein, rojen na Ruskem, Nathan D. Perlman, rojen
na Poljskem, Edward Voigt, rojen na Nemškem, in Viktor L.
Berger, rojen v Avstriji.

Vsaka politična stranka, ki se vdeležuje volitev, imenuje
svoje kandidate. Volilec ima vpliv na to imenovanje kandida-
tov, bodisi s tem, da v takozvanih "primarnih volitvah" (pri-
mary) izbira med različnimi pristaji iste stranke, ki se poteguje-
jo za kandidatstvo, ali pa, kjer ni primarnih volitev, s tem, da
glasuje za enega ali več delegatov, ki na politični konvenciji
dotičnega volilnega okraja imenujejo strankinega kandidata.

Kakor rečeno se letos izvoli le tretjina Senata. Konstitu-
cija predpisuje po dva senatorja za vsako državo. Zato naj-
manjša država je v Senatu ravno tako zastopana po dveh se-
natorjih kakor največja država Unije. Poprje so senatorje iz-
birali indirektno, namreč parlament ali legislatura vsake drža-
ve je izbirala senatorje. Toda od l. 1913. se člani senata izbi-
rajo direktno potom ljudskega glasovanja. Senator mora biti
vsaj 30 let star in mora biti državljani Združenih držav vsaj
tekom zadnjih devetih let. Izvoljen je za dobo šest let, dočim
je "Representative" izvoljen le za dobo dveh let. Da se vsaki
dve leti izbira le tretjina senata, je bilo določeno od stvarnikov
Konstitucije za to, da se tako prepreči kaka prenaplata akcija s

strani zakonodaje. Mislili so, da je po burnih volitvah mogo-
če, da bi popolnoma nov Kongres mogel sklepati kakšne zakone
brez zadostnega preudarka. Na tak način pa, kadar se skliče
novi Kongres, sta v Senatu še vedno dve tretjini starih sena-
torjev.

Za volilno pravico ne zadostuje le državljanstvo. Vsaka
država določa kvalifikacije svojih volilcev. Predno se sme dr-
žavljan vdeležiti volitev, je potrebno, da stanuje gotovo dobo
v dotični državi, county, mestu in volilnem okraju. Na pr. v
državi New York se zahteva enoletno bivanje v državi, biva-
nje štirih mesecev v County, 30 dni v mestu ali vasi in 30 dni v
volilnem okraju. Povrh tega pa država New York zahteva od
novih volilcev dokaz, da so pismeni (takozvani "literary
test"). Novi volilec mora dokazati, da je v stanu čitati z razu-
mevanjem izvleček 50 besed iz ustave države New York in pi-
sati 10 besed iz iste. Druge države, ki zahtevajo kak dokaz o
pismenosti, so California, Colorado, Connecticut, Delaware,
Massachusetts, North Dakota, Oklahoma, Washington, Wyo-
ming in večina južnih držav.

GLAS IZ NAJVIŠJE ŽUPNIJE
NA SVETU.

Leadville, Colo.

Naš cerkveni bazar, katere-
ga običajno napravljamo v
drugi polovici oktobra, v za-
četku ni posebno kazal. Vse se
je pa strnilo v uspeh, kakršne-
ga nismo nikoli pričakovali. —
Lansko leto smo imeli toliko u-
spehov, da smo odplačali pre-
cejšno vsoto na dolgu. Ker smo
vigredni še posebno pobirali za
dolga na cerkvi, se nismo mogli
nadejati večjega uspeha pri
bazarju in bi bili zadovoljni, ko
bi bili spravili skupaj vsaj toli-
ko, da bi pokrili tekoče stroške.
Stvar se je nepričakovano za-
sukala na stran, da je uspeh
lepiši od vsakega pričakovanja.
Vse kaže, koliko se more stori
pri združenih močeh, ako
vsak pomaga in stori, kar je v
njegovih močeh.

Bazar smo imeli dne 16. in
17. t. m. z običajno zabavo v
društveni dvorani. Oba večera
sta bila dobro obiskana. Vsi so
sodelovali in vsak je pripomo-
gel na kak način. Mladina je
nadlegovala po hišah vsakogar
za "cense," žene so pridno pro-
dajale, moški so pa prišli na —
suhne pijače in bartenderji so
jih spustili šele, ko so bili pre-
cej — suhi.

V začetku so bile težave za
dekleti, ki bi vodile kontest. —
Slučajno smo zelo srečno zade-
li, ko sta objubil kontest vo-
diti Miss Agnes Babič in Miss
Theresa Ponikvar. Vsaka je do-
bila nekaj pomagalk in vnel se
je škoda pravi boji.

Ko sta Mr. M. Damjanovič
in Mr. S. Frankovič prešela
pri kontestu nabran denar, sko-
ro nismo mogli verjeti, kajti
Miss Babič je nabrala \$402.82,
Miss Ponikvar pa \$399.85. —
Malo je na tem, da je Miss Ba-
bič dobila prvo darilo, Miss Po-
nikvar pa drugo, ker obe sta
delali le za cerkev.

Vse kaže, da bo ostalo do
\$2000.00 čistega. Ker naša na-
selbina ni velika, je tak uspeh
tem bolj časten za vso naselbi-
no, in za vse, ki so do takega u-
speha pripomogli.

Dne 10. oktobra smo poka-
pali 73 starega Johna Predovi-
ča, očeta Mrs. M. Selak, ki je

nenadoma zbolel na pljučnici
in ji tudi podlegel po par dneh.
Naj počiva v miru, ki si ga je
zaslužil po delapolnem življe-
nju.

Nesreča nikoli ne počiva. To
sta izkusili družini Oresky in
Marcela, kateri je zadela veli-
ka nezgoda v torko zjutraj. V
hiši je začelo goreti, in ko je
stara mati Oresky skušala reši-
ti svojo nečakinjo, 7letno Mar-
gareto Marcela, se je tako hudo
opekla, da je še isti dan
podlegla opeklinam, dočim je
ubogo dekletce popolnoma
zgorelo. Ta izguba je pač naj-
hujša, hudo je pa tudi, da je
družinama zgorelo vse. Vsa na-
selbina sočustvuje nad tako ne-
pričakovano nesrečo. Dne 21.
t. m. smo obe nesrečni žrtvi po-
kopali v skupen grob.

Isti dan, ko je nastal ogenj,
se je ponesrečil tudi Martin
Krašovec, ko je padel iz voza
med konje. Vse kaže, da bo
kmalu okreval, dasi ima hude
bolečine.

Poročevalec.

COLLINWOODSKE NOVICE.

Collinwood-Cleveland, O.

Iz stare domovine se je vrnil
v nedeljo dne 10. oktobra Rev.
Milan Slaje, kateri se je bil po-
dal pred tremi meseci k svojim
starišem na obisk. Željno smo
pričakovali, da zopet vidimo
našega pomožnega dušnega pa-
stirja in ta želja se nam je iz-
polnila predzadnje nedelje. —
Zadnje tedne smo imeli zelo po-
menljive procesije za sveto le-
to, katere je vodil naš priljub-
ljeni župnik Rev. Hribar ob
zelo veliki udeležbi faranov;
to pa seveda nekatere brezver-
ske zagrizence tako peče, da
raztrčajo svoje bedre po Žar-
kometu ter po svojem načinu
zabavljajo čez farje; toda Rev.
Hribar pove natančno in raz-
ločno, da imamo samo dve poti
na izbira in vsakemu je dana
prosta volja, kakšno pot si izbe-
re. Imeli smo tudi štiridesetur-
no pobožnost, katere so se ude-
ležili razen domačih tudi zuna-
nji duhovniki, med drugimi
Rev. Oman, Rev. Bombach in
Rev. Gnidovec. Udeležba od
strani faranov je bila ogromna
in skozi vse dneve je bila

če hočeš zadeti pravo.

Zasedanje vlog. Vedno naj bo pri razde-
litvi vlog merodajno samo hotenje, zasesti
igro čim najboljše. Želje posameznikov se
naj sicer kolikor mogoče vpoštevajo, ker je
pri nepoklicnih odrh vloga toliko boljše
igrana, kolikor bolj se dotičnik zavzame za-
njo, odločilna pa naj bo zmoglost sodelujo-
čih. Razdelitev vlog se pa izvrši tudi iz ozi-
ra pripravnosti, ki jo ima igralec za osebo,
katero bo moral podati na odru. Potrebno
je torej, da bo igral n. pr. oblastneža, bo-
jaziljivca, veseljaka, skopuha ali dobrohot-
nega človeka igralca, ki mu bomo radi nje-
gove vnanjosti mogli verjeti, da je takšen.
Vpoštev pride tudi organ (glas), ki je več-
krat največje važnosti. Osebe želje se
smejo torej vpoštevati samo v okviru nadar-
jenosti in pripravnosti igralca. Paziti mo-
rajo pa tudi oni, ki imajo morda samo
stranske vloge, da bodo vedno igrali celega

ŠIROM SLOVENIJE.

Toča v Slov. goricah. Dne 27.
m. m. je po nekaterih krajih v
Slov. goricah padala med vi-
harjem precej debela toča. Na-
pravila je izredno škodo le po
vinogradih, a tu prav občutno.
Nevarnost je, da bodo začele
udarjene jagode gniti in bodo
povzročile, da bo treba trgati
pospešiti. Vinogradniki so po
letošnjih ujmah grozno prizade-
ti. Tudi to malo, kar je po-
čakalo do jeseni, je v nevarno-
sti popolnega uničenja.

Bistriška dolina. Dne 3. sept.
se je dogodila na kolodvoru v
Trnovem pri Bistrici smrtna ne-
sreča. Delavcu Francu Grli iz
Trnova št. 134 je padel tram
na glavo ter ga ubil. — V noči
od 3. na 4. septembra so pogo-
rela 3 gospodarska poslopja.
Udarila je strela ter užgala hi-
šo in gospodarsko poslopje An-
tonu Brožiču iz Jablanice št. 3.
gospodarsko poslopje Jožefu
Novaku iz Jablanice št. 12. —
Dne 3. septembra je v tovarni
Žnideršič v Bistrici stroj odtr-
gal delavki Kristini Zadel dva
prsta na roki.

Iz Doline. Smrtna kosa kar
zaporedoma kosi tu pri nas: V
nedeljo, 5. m. m., smo pokopali
Marijo Filipčič iz Krogel, so-
progo gostilničarja Štefana Fi-
lipčiča pri Sv. Ani. Bolehala je
dolgo časa na sušiti. — Iz trža-
ške bolnice so pripeljali pok.
Andreja Kocijančiča, posestni-
ka in predsednika posojilnice,
ki je umrl vsled težke operaci-
je. — Isti dan pa je bil pogreb
najstarejšega moža iz naše fa-
re, pok. Ivana Jercoga iz Kro-
gel, očeta lani umrlega občin-
skega odbornika Valent. Jer-
coga.

Rudnik v Knapužah opusto-
šen. V Knapužah ob istoimen-
skem potoku pod Sv. Katarino
je rudnik za svince, srebro in
živo srebro, v katerem je zapo-
slenih 27 rudarjev. Povodenj je
v tem kotu napravila velikansko
škodo. Polagališče rude je
popolnoma uničeno. Glavni rov
je zasut, ljudje so se komaj re-
šili; ako bi bili zamudili 10 mi-
nut, bi bili živi pokopani. — U-
ničen je hlev Lovrenca Jamni-
ka, po domače Hartmana. —
Staro rudniško poslopje je pod-
minirano, vsi vrtovi so od gra-
moza zasuti. Takozvana "Smel-
ca," kamenito staro poslopje
prejšnjega rudnika, je popol-
noma odnešena; stanovanke so
se k sreči rešili. — Cesta od
Knapuž do Sore je popolnoma
razdrta, nujna pomoč je po-
trebna, sicer ljudje v tem kotu
propadejo. — Škoda na rudni-
ku se čeni na 2 in pol milijona
dinarjev, stroji leže v grapi, od
rudarjev je največ trpel Janez
Bukovec, ki je skušal z vsemi
silami rešiti rudniške naprave,
pri tem pa sam vse zgubil. On
je najbolj pomoči potreben. —
Vsi mostovi so porušeni. Do
rudnika ni mogoče priti. 50 do
60 ton rude je vzel voda. Pre-
bivalci so vsled uničenja rudar-
skih naprav strašno prizadeti;
vrh tega jim je voda odnesla vse
pridelke.

NE ČAKAJ, da pride kdo po
naročnino v hišo; ako ti je po-
teklara naročnina, pošlji jo sam
čimprej moreš na upravo lista.

Oče, še enkrat povejte! Neki
gospod je potoval peš. Med
potjo ga je dobil močan nali-
v. Gospod je stopil v kmetstvo hi-
šo, kjer so se ravno pripravljali
k obedu. Gospodar je povabil
gospoda, naj z njimi parkrat
zajame, kar pa je ta odklonil,
ker je videl na mizi le krompir-
jevo juho. — Kmalu nato je
prinesla gospodinja na mizo
skledo dišečih in rumenih
strukljev. Gosta je prijetno po-
ščegetalo pod nos. Ker pa go-
spodar ni več vabil k mizi, se
je trudni popotnik obrnil sam
k njemu rekoč: "Oče povejte
še enkrat, kar ste rekli po-
prej!"

Nadzornik v šoli. Učiteljica
je zagledala zunaj na hodniku
nadzornika. Hitro je pritekla v
razred in rekla: "Nadzornik je
v šoli, prišel bo tudi k nam,
čujte, tiho — kdor zna, naj dvig-
ne desno roko, kdor ne, pa le-
vo — razumeli? Vsekakor pa
morete imeti vsi roke gori, da
bo mislil, da znate vsi."

Nadzornik je vstopil. Učite-
ljica izprašuje. Vsi mole roke
kvišku, nadzornik se čudi, ker
v resnici tako pridnega razreda
še ni videl.

Učiteljica izprašuje zelo hi-
tro — zato se je enkrat zmoti-
la in poklicala Janezka, ki je
imel levo roko v zrak. Janezek
ni mogel odgovoriti — slednjič
pa se močiček ojunaci in reče:
"Gospodična, rekli ste nam, da
onihi, ki molijo kvišku "leve"
roke, ne boste izpraševali."

Olajševalna okoliščina. Sod-
nik: Za kľofuto, katero ste dali
gospodu Sitnarju, morate pla-
čati 10 dolarjev kazni. Ali ima-
te kaj za pripomniti?

Obtoženec: Da! Kazen mi
morate znižati za pet dolar-
jev, ker imam na roki, s ka-
terim sem ga udaril, samo štiri
prste.

Velikonočno izpraševanje.
Župnik pri velikonočnem izpra-
ševanju: No, Treza, vi boste
povedali, kako je umrl naš lju-
bi Bog!

Treza: Kaj, umrl je Bog?
Res, v naš graben pa nič ne zve-
mo!

PREJELI SMO
Družinsko
Pratiko

ZA LETO 1927.

Letošnja pratika je ja-
ko zanimiva. Vsebuje ja-
ko zanimive opise in je
ilustrovana z jako lepimi
slikami. Ker smo jih pre-
jeli le omejeno število, naj
naročniki takoj sežejo po
njih, dokler je v zalogi.
Stane s poštnino 25c. Na-
roča se pri:

KNJIGARNA
"AMER SLOVENEK"
1849 West 22nd Street,
Chicago, Ill.

ODER.

Misli iz Skrbniškove knjige o nepoklicnem
odru.

Nepoklicni odr so slovenska posebnost,
ki je pri drugih narodih ne najdeš v tako
posebni meri. V vsakem kraju bo našel
krožke, ki se družijo v ta namen, da od ča-
sa do časa uprizarjajo igrake. In tega ne
delajo kar tako tjavendan radi gole puhle
zabave, temveč v resnem namenu, podati
ljudstvu nekaj umetniškega užitka, to se
pravi, da spoje plemenito zabavo z vzgoj-
nim delom.

Da bo dosegel vsak tak krožek svoj na-
men vsaj v malem obsegu, troje v prevda-
rek.

Predvsem mora biti igra dobro izbrana.
Seveda za nepoklicne odre ne smeš uporab-
ljati istega merila kakor pri poklicnih in to

z ozirom na igralsko osebo, vodstvo vaj in
naše ljudstvo. Vprizarjale naj bi se torej
samo igre, ki imajo kakšen zmisel in zdra-
vo moralo in ki so tudi res umetniško zasno-
vane. Neslane burke ne odgovarjajo nobe-
nemu teh pogojev. S tem pa ni rečeno, da
je treba vprizarjati samo igre resne vsebi-
ne. So tudi dramatična dela veselega zna-
čaja, ki odgovarjajo imenovanim zahtevam,
komedije in dostojne veseloiigre. Uprizar-
jajmo narodne igre, prinesle nam bodo
mnogo ljubkih scen. Saj smo sinovi kmeč-
kega naroda in nam je najbolj na srečo na-
rodna pesem, ki tu in tam zazveni iz teh
narodnih iger. Poleg teh naj bi uprizarjali
drame, ki so zajete tudi iz kmečkega živ-
ljenja, a imajo poleg romantičnosti naših
iger tudi še kako drugo dobro jedro. Iger
imamo toliko na izbiro, da se ne moremo
pritoževati nad pomanjkanjem le-teh. Se-
veda je treba oči in okusa in zdravega sra,

človeka na odru, kakor ga igra oni, ki ima
glavne vloge. In nihče naj se ne brani pre-
zeti vloge, ki so morda nečastne, če reži-
ser vidi, da bi bil dotičnik, kakor na mestu
v oni vlogi. Tu pridejo zlasti ženske igrav-
ke v poštev. Mlade ženske nočejo igrati
priletnih, in priletne nočejo igrati mlade.
To stališče je popolnoma kvarno, zakaj
oder ni zato tu, da boš ti kazala svojo mi-
kavnost, temveč, da nam pokažeš v sebi
drugo osebo. Kadar stopiš na oder, moraš
decela prenehati biti ti sam, na odru izgine
tvoja osebnost popolnoma za človekom, ki
ga predstavljaš. Igralko, ki se sramuje na-
deti si masko grdega dekleta ali stare že-
nice, naj režiser enostavno izključi iz kluba.

Vaje. Prva vaja je bralna, pri kateri bi
moral biti vsi navzoči. Če pri tej vaji se
mora igravci uživljati v svoje vloge, pred-
vsem pa naj režiser kontrolira, ali so vse
igre v skladu, da ne bo pozneje kedaj ne-

rodnih zmešnjav. Pri bralni vaji naj ne gre
samo za prekičrjav ali pretiho, prenaplato ali
prepočasno govorico, za preburkasto ali
prezlastno igranje, temveč predvsem za
ono ozračje in svojstvenost, ki jo ima vsa-
ka igra.

Že pri bralni vaji se mora določiti oz. i-
gravec vlti v dušo celoten značaj igre.
Druga vaja je razporedna. Režiser jih uva-
ja v čustva, ki jih morajo igravci izigrati, v
kakšni meri smejo biti glasno, tihi, hitri,
počasni. Določiti je treba, kako se bodo po
odru kretali, kje jim je vstopiti, kje oditi z
odra, kam naj sedejo, kdaj naj vstajajo
itd.

Kretnje naj se vedno zlivajo s čustvi. Da
ne bodo surovo odpirali vrat recimo, v za-
lostni epizodi, ali mahali z rokami, kadar
bi tega ne smeli.

(Dalje prih.)

Zapadna Slovanska Zveza

DENVER, COLO.

NASLOV IN IMENIK GLAVNIH URAĐNIKOV ZA BODOČA STIRI LETA:
UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: Anton Kochevar, 1208 Berwind Ave., Pueblo, Colo.
Podpredsednik: John Shutte, 4751 Baldwin Ct., Denver, Colo.
Tajnik: Anthony Jeršin, 4825 Washington Street, Denver, Colo.
Blagajnik: Michael P. Horvat, 4801 Washington St., Denver, Colo.
Vrhovni zdravnik: Dr. J. F. Snedec, Thatcher Building, Pueblo, Colo.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: Joseph Pritekel, 322 W. Northern Ave., Pueblo, Colo.
1. nadzornik: George Pavlakovich, 4717 Grant Street, Denver, Colo.
2. nadzornica: Mary Grum, 5117 Emerson St., Denver, Colo.

POROTNI ODBOR:

Predsednik: Dan Radovich, Box 43, Midvale, Utah.
1. porotnik: Joe Ponikvar, 1030 E. 71st St., Cleveland, O.
2. porotnik: John Koeman, 1203 Mahien Avenue, Pueblo, Colo.

URADNO GLASILO:

"Amerikanski Slovenec," 1849 West 22nd Street, Chicago, Ill.

Vse denarne nakaznice in vse uradne reči naj se pošiljajo na glavne tajnika, vse pritožbe pa na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem, spremembe zavarovalnice, kakor tudi sumljive bolniške nakaznice, naj se pošiljajo na vrhovnega zdravnika.

Z. S. Z. se priporoča vsem Jugoslovanom, kakor tudi članom drugih narodnosti, ki so zmogni angleškega jezika, da se ji priključijo. Kdor želi postati član zveze, naj se oglasi pri tajniku najbližnjega društva Z. S. Z. Za ustanovitve novih društev zadostuje osem oseb. Glede ustanovitve novih društev pošlje glavni tajnik na zahtevo vsa pojasnila in potrebne listine.

SLOVENC, PRISTOPAITE V ZAPAD. SLOVANSKO ZVEZO!

VOLILNICA (BALLOT).

Nominirani člani za predsednika nadzornega odbora Z.S.Z.
(Volite samo enega kandidata in sicer naredite križ X v strikturo poleg njegovega imena.) — Volite trajajo do 17. novembra t. l.

Joseph Pritekel, sedanji zač. preds. nadz. odb.

John Jelenich

Frank Starginar

Za drugega nadz. so nominirani (Volite samo za enega.)

Mary Grum, sedanja zač. nadzornica

Joe Mencin

IZ URADA ZAČ. PREDSEDNIKA NADZ. ODBORA.

Pueblo, Colo. v Ljubljano in grocerije iz Ljubljane trgovcem v Škocij iz Turjak. Enkrat se je bil mo- žak malo napil slivovke in zaspal na vozu. Ko se je zbu- dil, so konji mirno stali. Enkrat je zakričal "bistahor!" — konji so potegnili, ali voz se ni pre- maknil. Na to gre Jožel z voza, in kaj je videl? Zadnje kolo se je uprla na takozvani "kan- ton," potem je enega konja od- pregel in ga upregel od zadaj in zopet zakričal "bistahor." Konja sta oba potegnila, eden naprej, drugi nazaj, voz je pa vedno na enem mestu stal.

Torej bratje in sestre, dajmo vsi pogledati okrog sebe in pre- pričajmo se, da vsi v eno stran viečemo, potem pa potegnimo in Zveza mora napredovati. — Tončeto Jožel je tudi spoznal, da se je zmotil, zatoraj je oba konja skupaj zapregel in po- tegnil na pravo cesto, in od tam je šel naprej brez vsakih ovir in grocerijo pripeljal na določeni prostor. Tako bomo tudi mi pri- peljali Zvezo na določeni pro- stor. Domislite se na Tončeto- ga Jožla, potem pa vsi na eno na glas zakričimo "bistahor," potem bote videli, kako bo šlo naprej. Zadnji mesec se je do- bro obnesel, kakor vidim po certifikatnih številkah. Toraj le tako naprej: "bistahor!"

K sklepu vas vse po bratov- sko pozdravljam, ako bote kaj boljše za to in še enkrat: "bista- hor!"

Jos. Pritekel,

zač. preds. nadz. odbora.

ROBEY THEATRE

2007 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Nimate vzroka hoditi drugam — vaš sosed ima najnoveše filme.

Udobno je sedeti v kino, kjer je toplo — isto in gledati lepe drame in komedije V nedeljo od 1 p. m. do 11 p. m. V soboto od 5 p. m. do 11 p. m. Vsaki dan od 6 p. m. do 11 p. m. Cena za odrasle 15c. Za otroke 5 in 10c.

M. Križka, Mgr.

TO IN ONO IZ POLARNIH KRAJEV.

(Piše češki Robinson, ki je pre- živel več let v polarnih krajih.)

Prvi sneg je polarnim lovcem zelo dobrodošel, vendar pa ne vedno in povsod. Komaj se ma- lo vleže, zmrzne in tvori nad- večnim ledom, ki pokriva mor- ske globine, tako gladko skor- jo, da je težko in nevarno ho- diti po njem. Ta skorja se pod nogami rada lomi in poka in to pokanje se razlega na vse stra- ni. V takih slučajih lovci niso zadovoljni s prvim snegom, ker poka in hrusta pod nogami ta- ko, da se vsa divjačina razbe- ži. Često se pa tudi pripeti, da lovec zasledi in ubije medveda baš zato, ker se zamrzle sneže- ne plasti pod medvedjimi taca- mi lomijo. V decembru pritisne v polarnih krajih neznosna zi- ma. Človek, ki je zagledal luč sveta v civiliziranih krajih, ne more zatrepi sebi spomina na dom, na otroška leta in na bo- žične praznike.

Za božične praznike sem si pripravil skromno pojedino iz medvedjega in ribjega mesa. Mesnih jedi sem si nakuhal kar za tri tedne. K sreči sem imel nekaj papirnatih krožnikov, ki sem jih kupil v jeseni na neki ribiški ladji. Na te krožnike sem položil v papir zavito ku- hano meso in ga shranil na var- nem kraju v snegu. Po povrat- ku z lova mi je bilo treba polo- žiti to konservirano meso samo v vrelo vodo in obed je bil ta- koj pri rokah. Na ta način sku- hano in shranjeno meso se dr- ži v snegu več mesecev. O bo- žičnih praznikih sem si privo- ščil tudi čaja, ki ga sicer nisem pil, ker je čaj v polarnih krajih delikatesa. Prižgal sem na sve- ti večer tudi svečo in to je bilo vse, kar so mi nudili božični prazniki. Kot nekako nadome- stilo kolačev in potice se pojavi v decembru polnočni sijaj, ki traja nekaj ur, potem pa zopet izgine. Na svetlomodrem nebo- sklonu se pojavijo tudi zvezde. Naenkrat začno pokati ledene plasti, kar je znak, da se bliža- jo polarni viharji.

Včasih nastanejo polarni vi- harji že pred božičnimi praz- niki, običajno pa šele nekaj dni po praznikih. Ko zaplešejo strahoviti snežni meteži, se člo- veku zdi, da se bliža sodni dan. Polarni vihar je tako močan, da premika in lomi ogromne ledene gore, čisto pa tudi ska- le. V južnih pokrajinah odnaša ogromne količine peska, ki ga dviga v zrak in raztresa kakor moko na vse strani. Gorje člo- veku, ki ga zasači polarni vi- har pod milim nebom! Pesek mu zamaši oči, ušesa in usta tako, da ne uide smrti, ako slu- čajno ni v bližini kakega zave-

tišča. Nobeno živo bitje se na prostem ne more zoperstaviti strahovitemu viharju. Sredi ja- nuarja doseže polarni vihar svoj vrhunec in spremeni sploš- no temo v sodni dan. Debeli le- dena skorja na morju se lomi, ledene gore se vale semintja kakor igračke, vihar orje v le- du globoke brazde in vsa po- krajina drhti v pričakovanju strašne katastrofe. Toda če čez nekaj ur začne vihar pojemati in končno se narava toliko po- miri, da si upajo živa bitja zo- pet iz svojih skrivališč. Polarni vihar utihne popolnoma šele sredi februarja. Predno utihne, ugasne tudi marsikatero življe- nje ubogih Eskimov, ki umira- jo lakote, ako si niso pravočas- no preskrbeli večje zaloge ži- vil.

Med divjanjem polarnega vi- harja nastanejo divni naravni prizori. V splošni temi začno padati meteorji, ki žvižgajo nad padcem tako, da se razle- ga ta žvižg daleč po polarni po- krajini. Največ meteorjev pade med 86. in 87. stopinjo severne širine. Tudi kometi se čisto po- javijo na nebu. Koncem febru- arja se zopet pojavi ogromna solnčna obla. V tem času pri- tisne navadno zopet neznosen mraz. V aprilu traja dan skoraj do polnoči.

Prebivalci polarnih krajev si koncem aprila zopet oddahne- jo. Boječe prilazejo iz zavetišč in blogov, kjer so preživeli zi- mo in kmalu zakipi povsod ob- ičajno delo. V maju se prične na severu najlepše vreme. Lju- dje so kakor prerojeni, zbirajo se, popravljajo sani in čolne, da se odpeljejo na morje, kjer so nastavili ribam mreže. Med polarniki vlada popolno brat- stvo. Ljudje si med seboj poma- gajo, ne da bi kdo vprašal, da- li dobi za uslugo plačilo ali ne. Eskimi in polarniki so v pravem pomenu besede komunisti. Ka- kor sem že omenil, so nekateri polarniki tudi prospektorji ali iskaleci dragocenih kovin, ki jih zbirajo in zamenjajo za ko- lonijalno in drugo blago. To so večinoma izseljenci iz Kalifor- nije in Zedinjenih držav.

Enemu takih iskalcev je bila sreča posebno mila. Pozimi je odšel v gore, kjer se je kratko- časil z iskanjem dragih kovin. Pod dvema skalama se je vt- boril in hodil v okolico, da po- šče primeren kraj, kjer bi mo- gel kopati. Končno se je odločil

PRODAJA POSESTVA V STAREM KRAJU.

Nova hiša 10 sob, kleti, ko- zolec, hlev in sadni vrt, velika njiva in travnik. Posedstvo se nahaja v Krški vasi pri Bre- žicah na Dolenjskem. Za po- drobnosti vprašajte pri:

Anton Ravnikar,
5616 W. 64th Pl., Chicago, Ill.

OSEMNAJST LET

težke zveste službe svojemu katoliškemu narodu v Ameriki ima za seboj list

AVE MARIA

Ali ne zasluži tedaj, da ga ima vsaka hiša, kjer se še priznava Bog in Marija? Gotovo! Ali ga imate pri vaši hiši, dragi čita- telj? ...Ako ne, takoj ga naroči. Stane samo \$3.00 na leto.

KRASEN DAR

slovenskemu narodu dajejo že 12 let slo- venski frančiškani v obliki koledarja, ka- koršnega katoličani nobene druge narod- nosti nimajo.

Koledar "Ave Maria" za leto 1927 je že dotiskan. Krasen bo. Presegl bo vse dosežanje. Naročite ga takoj. Stane samo bore 50c.

Z DOBRIM BOŠ SAM DOBER
Z dobrim listom bo tudi vaša mladina dobra. Toda saj veste, da slovenskega ne čita. Treba ji dati v roke dobro angleško čtivo.

St. Francis Magazine

je izvrsten list za slovensko-ameriško mladino. Stariši naročite ga ji. Za njo ga izdajamo!

Stane \$3.00 na leto, ako ga naročite po agentu. Ako ga naročite naravnost od nas stane do božiča samo \$2.00

Uprava teh listov ima v zalogi tudi molitvenike in devocijona- lije.

Franciscan Fathers
LEMONT, ILL.

za neko skalo, ki jo je hotel na- vrtati in razstreliti z dinami- tom. Pri vrtnanju mu je padel sveder v duplino. Ko je videl, da tako ne more več delati, je vzel dleto in dolbel kamen za kamnom. Kmalu je bila skala prebita, toda iz odprtine se je začel širiti dušeci plin tako, da bi bil iskalec kmalu omedlel. Ves utrujen in omamljen se je vrnil v svoj blog, kjer je ves dan počival. Drugi dan se je vr- nil zopet na delo. Seboj je vzel dinamični naboj in ko je raz- strelil skalo, je našel pod njo v jami okostnjak ogromne živali. Vest o njegovi najdbi se je kmalu raznesla in od vseh stra- ni so prihitali drugi iskaleci, ki so okostnjak previdno spravili iz jame. Okostnjak je tehtal okrog 40 centov. Odpeljali so ga z ribiško ladjo v Ameriko, iskalec je pa dobil bogato od- škodnino, tako da je lahko brez skrbi preživel zimo. Takih o- kostnjakov je na Alaski še mnogo.

Na daljni sever prihajajo od vseh strani razne ekspedicije. Z njimi potuje tudi mnogo pu- stolovcev, ki se skrivajo običaj- no pod tujim imenom. Na videz so mnoge ekspedicije podobne znanstvenim, v resnici pa priha- jajo na sever samo zato, da si napolnijo žepe. Zadnja znan- stvena ekspedicija na Alaski je bila pred mojim odhodom zna- na Stefansonova ekspedicija l. 1918. Takrat sem prvič slišal o svetovni vojni. Pozneje sem iz- vedel, da je divjala za časa mo- jega bivanja na rivosibirskih otokih vojna med Rusijo in Ja- ponsko. Pozneje sem slišal o novi vojni v Evropi, toda verje- ti nisem hotel, ker se mi je zde- lo, da evropski narodi niso tako nespametni, da bi se med seboj klali. Svetovna vojna me je pre- gnala s sibirskih otokov, ne da bi vedel za njo. Naenkrat je namreč nastalo v Sibiriji in v pokrajinah ob Lednem morju veliko pomanjkanje živil. Nihče

NAZNANILO GODBENIKOM.

Izšla je najnovejša knjiga, II. zvezek najlepših pesmi za piano, harmoniko ali violino. V tej knjigi dobite najboljšje slo- venske in evropske pesmi za plese in druge prilike, kakor "špiepolka," "Na Marjanca," "povstertanc," "pok šotiš," valčki in drugo. V njej dobite pesmi kot "Na planincih," "Pridi Gorenje," "Ciganska si- rota," in druge. Cena je samo \$1.00, poštne prosto. V zalo- gi imam tudi še nekaj zvezkov "Glasba in dom," kjer dobite 12 krasnih pesmic in plesov, — cena 75c. Ako naročite prvi in drugi zvezek, je cena za oba \$1.50. Naročila se sprejemajo pri:

Viktor Lisjak,
15621 Waterloo Rd., Cleveland

POSESTVO NA PRODAJ

v starem kraju, ki se nahaja pol ure od Kranja na Gorenj- skem in obstoji iz lepe zidane hiše, v kateri je elektrika in vo- dovod. Poleg sta dva lepa vr- ta, je 10 glav živine, so kokoši in prašiči. 80 mernikov je pose- janja, so trije travniki in 6 goz- dov, pa tudi vse orodje, kar spada k kmetiji. s, sr

Podrobnosti se poizve pri Frank Košniku, 1317 E. 55th Street, Cleveland, O.

LOUIS STRITAR

se priporoča rojakom za naro- čila premoga, katerega pripe- tjam na dom. Prevažam pohi- štve ob času selitev in vse kar spada v to stroko.

Pokličite me po telefonu! 2018 W. 21st Place CHICAGO, ILL. Phone: Roosevelt 8221.

DR. F. KONOPA ZDRAVNIK, KIRURG IN PORODNIK.

X ŽARKI. Zdravi vse bolezni hitro in uspešno. Specialist za zdravlje- nje vse moških, ženskih in otroških bolezni. 1520 W. Division St., vogal Milwaukee ave. 1 Dickson St., Chicago, Ill. Pho. Armitage 6145. — Od 10-12 dopoldne, 2-4 in 6-8 zvečer, v nedeljo od 10-12.

ni vedel, zakaj nam iz Rusije ničesar več ne pošiljajo. Tako sem bil prisiljen odpotovati iz krajev, kjer se mi je tako do- bro godilo. Ruska revolucija je dovolj živil popolnoma ustavila in moral sem v druge pokra- jine.

NOVE HIŠE NA ANGLEŠKEM

Lani so zgradili na Angle- škem toliko novih hiš kot še ni- koli prej, več kot jih je bilo pa potrebnih vsled naraščanja

ZASTONJ ONIM, KI TRPIJO NA NADUHI ALI VROČINSKI BOLEZNI.

Zdravilna metoda za vsakega, nobene neprimlik ali izgube časa.

Mi imamo metodo za ozdravljenje naduhe, katero lahko zdravite na naše stroške. Tudi ako je bolezen stara, kronična naduha, kar zahtevate našo pomoč, kajti, kateri ničesar ne stane. Ne glede nato, v kakšni klimi živite, pa tudi ne glede na starost ali obrt, ako vas muči naduha ali vročinska bo- lezen, po naši metodi jo pozdravite.

Mi bi zlasti onim radi poslali, ki mislijo, da je njih bolezen neozdrav- liva, katerim vsa druga zdravila niso pomagala in bila brez učinka. Vsake- mu hočemo na naše stroške pokazati, da se po naši metodi konča težko di- janje in vse neprijetnosti.

Ta ponudba je preveč važna, da bi o njej, ki trpijo, ne upoštevali. Pišite takoj, na odlašajte. Ne pošiljate de- jarja. Pošljite kupon. Storitve še danes — tudi poštine Vam ni treba plačati.

FREE TRIAL COUPON
Frontier Asthma Co., Room 393-E
Niagara and Hudson Sts.,
Buffalo, N. Y.

Send free trial of method to:

ZA GASOLIN STATION IN PIKNIKE

je na prodaj najboljši prostor kar se jih more dobiti med Chicago in Joli- etom. Takaj se nudi lepa prilika za mladega človeka, ki bi bil sposoben za prodajo pijače in oddajati prostor za piknike. Je pa tudi posebno lepi prostor za gasolinne postaje, ker je večina sveta ležečega ob novi takova- ni Joliet cesti, kjer bo velikanski pro- met za avtomobile, pa tudi Buss bo tukaj vozil. Prostor se nahaja le 15 milj od slovenske cerkve v Chicagu.

Zemlje je osem in pol akrov, tam so drevesa, hiša s štirimi sobami, eno po- slopie, ki meri 62x50, ki se lahko vre- di za plesno dvorano. Je pa tudi 6 malih sob, 10x12, pripravno za polet- ne kampe. Garaža je za 1 karo in se- salka za nitno vodo. Poslopje, zgle- da bolj novo.

Ako katerega veseli taka obrt, naj se takoj oglasi in pogleda prostor, da vidi koliko ima veljave. Imeti mora gotovine \$7000.00, drugo jaz založim 6 odstotkov, ali pa grem tudi v kompanijo. Kdor nima \$7000 naj se ne zglaš.

Za pojasnila se obrnite na:

A. HORWAT,
339 N. Parkside Ave., Chicago, Ill.
Phone: Mansfield 3955

Izšel je KOLEDAR "Ave Maria" ZA LETO 1927.

Letošnji koledar je kra- sna knjiga. V njem je opi- san obširno evharistični kongres s številnimi slika- mi. Zanimiva so poročila iz slovenskih naselbin, ka- kor tudi vse ostalo čtivo. Rojakom ga prav toplo priporočamo, da sežejo pridno po njem. Stane s poštino vred samo 50c. Naroča se od:

AVE MARIA,
Box 443. Lemont, Ill.

LEPA PRILIKA

za fante in moške skušene in ne- skušene za delati v Roseland ali katerikoli drugi garaži v mestu Chicago. Poznati morajo dobro mesto, govoriti in brati angleški jezik. Služba stalna, delo je, vo- ziti zaprte avtomobile. Plača povprečno \$35.00 na teden in zraven prilika za dobro bodo- nost. Nič umivanja ali pranja, niti popravljanja ne. Vprašajte za delo na: 57 East 21st Street, Chicago.

prebivalstva. Po vojski so zgra- dili Angleži vsega skupaj 696- 485 hiš. Od teh so jih skoraj dve tretjini zgradili zasebniki, okoli 440,000.

MALI OGLASI HIŠE IN LOTE

NIŽKA CENA za hitro kupčijo bilo je vredno \$12,500 prodam za \$5800; posojilo za \$3000 — treba takoj \$2800; 50 milj do St. Louis 170 akr. 100 akr. obdelane; hiša 6 sob; Delco svetloba; blizu Meramec River, Ca- bany 4110. Johnston & Johnston Realty Co., 5905 Easton, St. Louis, Mo. 68-sr do sr

3-5 SOB FLAT, \$9500, rent \$105 na mesec. 4017 N. Kilbourn Ave. 81-p do p

2 STAN. HIŠA zid., po 5 sob, hot w. ht., takoj za dobiti, \$12,500; samo \$1500 takoj, ostalo kakor rent. 6237 W. Grand Ave. 69-p do p

ZID. BUNGALOW 5 SOB. Na novem Wood Blvd., lota 65x135, garaža zid., hot w. ht., vse moderno improvements. Proda radi kupčije. W. W. Huggett, 69 Wood Street, Hazel Crest, Ph. Hazel Crest 8787-1 73-p do p

PRODA HIŠ. BUNGALOW 6 sob, baš dokončano, otcogan front, u- metno steklo v oknih sn. parlorja, lepa oprema za elektriko; zid. por., jednena konstrukcija, onetani strop v kleti, hot w. ht., screens, poslepie 23x61; gotovine treba \$2500.—3032 W. 53rd Pl. 95-sr, car

NOVI MODERNI BUNGALOW 5 sob, vel. podstrešje, garaža 2 kari, zelo nizka cena. Le nekoliko taksr. 2706 N. Nordica. 92-s, sr

BUNGALOW 5 sob, garaža, 6521 S. Whipple, \$8750. Takoj \$1500. Rep. 2891. 99-sr, c

NOVA REZIDENCA, na lepem vo- galu v Glen Ellyn, nasproti jezera; zelo nizka cena. \$26,500 vogal Park Blvd. in High View Ave. 444 Sum- mit Ave., Villa, Park, Ill. 00-t, sr, c

UGODNA PRILIKA

SHOE STORE PRODA na lepem kraju; prilika za mladega človeka, ki ima izkušnjo. Novo podjetje, rent nizki. Potreba je okrog \$2500. Vpra- šajte v torek. Soba 202 z 19 S. Wells 97-sr, c

RESTAURANT na lepem kraju, do- bra kupčija. Englewood 7975. 82-p do p

BARBER SHOP NA PRODAJ: 6 stolov, proda radi bolezn., polovico takoj. Elmer Andrew, 1424 Champa St., Denver, Colo. 76-p do p

RESTAURANT proda: 3 sobe za stan; dolgi lease. 2424 Carson St., Pittsburgh, Pa. 72-p do p

POHIŠTVO NA PREDAJ

3 KOMADE predelane parlor set, tle- di set za kuhinjo, miza 4 stoli, 1011 N. Lawler Ave. 50-sr, c

POHIŠTVO in vel Acorn peč, nizka cena. 4507 Nevada, 2. nadst. 78-p do p

GAS PEČICA UNIVERSAL; 10 u- žigalnikov, 3 peči, malo rabljeno; nizka cena. \$75.00, pripeljeno na dom. Benenel, 400 Deming Pl. 70-p do p

MAHOGANY MIZA za jed. sobo, 5 stolov, miza za library, v dobrem stanju. Cena nizka. Ph. Sunnyside 5385. 98-sr, c

DELO IN SLUŽBE

DELO DOBI dekle za splošno hišno delo, navadna kuhinja, mala družina, perila ni v hiši, ima privatno so- bo in kopal. Edelson, 5965 Win- throp Ave. 94-sr, c

Čenjenj Wahčič: Lepo se vam za- hvalim za vašo čudodelno Alpen Tinkturo, katero sem rabila z naj- boljšim uspehom. Da nisem rabila vaše Alpen tink- ture, bi lase po- polnoma izgubila.

Mary Stalcer, Cleveland, O.
Dragi mi Wahčič: Z veseljem se vam moram zahvaliti za vašo vresni- ci čudodelno Alpen Tinkturo, porabil sem samo eno steklenico in 80 mi lasje krasno narastli na glavi, na ti- stem mestu ko sem jih že pred 12 leti izgubil, zato vam ostanem vedno hva- ležen. — D. Gruičič, P. O. Point Anne Belleville, Ont., Canada.

Čenjenj prijatelj Wahčič: Vaša Bruslin Tinktura v resnici prav iz- vrstno deluje proti sivim lasom, eu dober teden sem tisto rabil pa imam popolnoma narurne lase kakor mlade- nič od 18 let star. Ostanem vam hva- ležni za pošteno postrežbo. — Fred Fizič, 1125 S. Kend Str., South Bend, Ind.

Čenjenj Wahčič: Rabil sem vaš Wahčič Fluid zoper Revmatizem in trganje po kosteh, v štirih dneh sem popolnoma ozdravel, kakor tudi moj prijatelj katerega je strašno trgalo po kosteh, da ni mogel ne hoditi in ne spati, sedaj je popolnoma zdrav. Osta- neva vam hvala in želim, da bi se vsaki rojak v takem slučaju do vas obrnil. — Mike Kodrich, P. O. Box 221, New Brighton, Pa.

Imam še dosti drugih zdravih ka- tere so potrebne za vsano družino, pi- šite takoj po cenik ga pošljem zastonj.

JAKOB WAHČIČ

1436 E. 95th St., Cleveland, Ohio.

PROSTOR ZA TRGOVINO s stanovanjem, obstoječ iz 4 sob zadaj. Povsod je elektrika in zelo pripravno za trgovino ali kakšno drugo enako obrt. Za pojasnila vprašajte: 1. nad- stoppe, Frank Nilles, 1842 W. 22nd St., Chicago, Ill. s, sr, c

ZGODBE NAPOLEONSKEGA VOJAKA

Francoski pisal Erckmann-Chatrian.

Poslovenil Al. B.

Ko je slišal besedo "veteran," je hotel plati na mojega tovariša, a dva dolga moža, ki sta mu bila za priti, sta ga zadržala. Sicer po so bili tudi vsi Pfalzburžani pri roki.

"Bomo že videli... le hitro... hitro!" je kričal stavec.

Cebedej pa se je počasi oblačil. Čez nekaj minut je vprašal:

"Ali nam bo dovoljeno, iti iz stanovanja?"

"Za ječo je dovolj prostora za dvoboje," je odgovoril eden izmed huzarjev.

Bil je to s koprivami porasel obzidan prostor za ječo, kamor se je dobro videlo z oken našega stanovanja.

Cebedej je oblekel plašč ter rekel, obrniviš se k meni:

"Jože, in ti, Klipfel... vidva sta moji prijeli."

Jaz pa sem odkimal.

"Potem pojdeš pa ti, Fürst," je rekel nato. In vsi skupaj so odšli po stopnicah.

Cebedeja sem imel za izgubljenega. To me je hudo bolelo. Mislim sem si: Glejte, ni še dovolj, da nas morijo le Rusi in Prusi, zdaj so pričeli še naši.

Vsa soba je stala pri oknih, le jaz sem ob sedel zadaj na postelji. Čez pet minut sem bil bled kot smrt: slišal sem spodaj živketanje sabelj.

A to ni trajalo dolgo, kajti naenkrat je zaklical Klipfel:

"Zaboden!"

Sam ne vem, kako sem prišel k oknu, a ko sem drugim pogledal čez rame, sem videl, da je huzar slonel ob steni, Cebedej pa se je pobiral od tal z okrvavljeno sabljo; med bojem je bil padel na kolena. Stavec je bil s sablo zamahnil predaleč in udaril preko njegove rame, on pa je bil svojo tisti hip huzarju porinil v telo. Da ni bil tako srečen in se izpodrnil, bi mu bil stavec predrl srce.

Vse to sem bil videl z enim samim pogledom.

Huzar se je opotekel ob zid, pričel sta ga držali pokoncu pod pazduhami. Cebedej, ki je bil ves prepaden, je gledal svojo sabljo. Klipfel pa mu je molil plašč.

Takoj nato nas je pozvalo bobnanje. Šli smo k raportu. Bilo je to 18. februarja. Še isti dan je prišlo povelje, naj se pripravimo za marš. Šli smo iz Frankfurta v Seligenstadt, kjer smo ostali do 8. marca. Vsi novinci so zdaj znali ravnati s puško in vežbati v četah. Iz Seligenstadta smo 9. marca odšli v Schweinheim, 24. marca 1813 pa se je bataljon združil z divizijo v Aschaffenburg, kjer nas je pregledal maršal Ney.

Kompanijski stotnik se je imenoval Florentin, poročnik Bretonville, bataljonski poveljnik Gemenau, bataljonski adjutant Vidal, polkovnik Zapfel, brigadir general Ledouette in divizijski general Souham — to mora vedeti vsak vojak, da ne hodi okrog kakor slepec.

XI.

Dne 18. in 19. marca se je sneg pričel tati. Med velikim pregledovanjem pri Aschaffenburg na prostrani ravnini, odkoder se vidi Majna, kakor daleč sega oko, je deževalo neprestano od desete ure jutraj do treh popoldne. Na levi strani smo imeli grad, v katerem so stanovalci zložno gledali z visokih oken, dočim smo mi imeli polne čevlje vode.

de, Na desni strani je grgrala in se penila reka, a smo jo videli samo skozi meglo.

Da bi nas obdržali pri dobri volji, so poveljevali vsak hip: "K orožju!"

Maršal se je počasi bližal s svojim štabom. Cebedeja je tolažilo samo to, da bomo videli izmed vrlih mož najvrlejšega. Jaz pa sem si mislil: "Ako bi ga mogel videti doma, bi bilo zame večje veselje."

Slednjič je prišel pred našo fronto. Še zdaj ga vidim pred sabo z velikim, od dežja premočenim klobukom, višnjevo, z vezanjem in redovi pokrito suknjo in velikimi čevlji. Bil je lep mož rdečkasto-plavih las, privihanega nosa in živega pogleda ter je bil videti jako močan. Ponosen pa ni bil, kajti ko je jezdil mimo kompanije in je stotnik velel: "Dajte čast!", se je hipoma obrnil na svojem velikem konja in zaklical na glas:

"Glej ga... Florentin!"

Stotnik se je vzravnal, nevedoč, kaj naj odgovori. Menda sta on in maršal med revolucijo skupaj služila kot prostaka. Nazadnje je odgovoril stotnik:

"Da, maršal... Sebastijan Florentin!"

"Bogme, Florentin," je odgovoril maršal ter iztegnil roko v tisto stran, kjer je morala biti Rusija, "veseli me, da te zopet vidim. Mišl sem, da si že pokopan tam gori."

Vsa naša kompanija je bila vesela tega prizora. Cebedej mi je rekel:

"To ti je mož! Glavo bi dal za njega."

To je vse, kar mi je ostalo v spominu o Aschaffenburgu.

Zvečer smo se k večerji vrnili v Schweinheim, mestece, ki je imelo dosti vina, konopelj in žita, in kjer nas je skoro vse gledalo postrani.

Po trije in štirje smo ležali po hišah ter imeli vsak dan meso, bodisi govedino, kostruna ali pa slanino. Domači kruh je bil izvrsten in vino tudi. A nekateri izmed nas, ki so mislili, da se bodo s tem pokazali kot veliki gospodje, so se delali, kakor bi se jim vse zdelelo slabo. A so se motili, kajti slišal sem, kako so meščani govorili po nemško:

"Ti so sami berači. Ko bi jih kdo obiskal na Francoskem, bi v njih bajtah našel sam krompir."

In res se niso motili, tako da sem si od takrat mislil že večkrat: kdor je pri drugih preizbirčen, je doma gotovo revež.

Skratka, kar se mene tiče, sem bil z razmerami zelo zadovoljen ter sem si želel, da bi tako ostalo vso vojno. Stanoval sem z dvema drugima novincami pri vaškem poštarju, kateremu je bilo naše konjenstvo vzelo skoro vse konje. Zaradi tega seveda ni bil posebno dobre volje, rekel pa ni ničesar ter od jutra do večera za pečko kadil svojo pipo. Njegova žena je bila visoka in močna in njegovi hčeri prav lepi. Bali sta se nas ter vselej zbežali, kadar smo se vrnili z vežbanja ali s straže, ki je bila na koncu vasi.

Četrty dan zvečer, prav ko smo bili poveličevali, je prišel okrog sedme ure v črn plašč zavit stavec z belo glavo in častitljivim obrazom. Pozdravil nas je in potem po nemško rekel poštarju:

"To so novinci?"

Mlada begunca. Iz ljubljanske okolice je pobegnil od doma komaj enajstletni dečko Lovro Kolenc. Deček je majhen, bolj slabo oblečen, malo slaboumen in rad krade. — Iz Borova pa je pobegnil od doma 18-letni Jonič Gorče.

NAZNANILO

DR. HENRY J. MILLSTONE

naznanja, da se je vrnil in bo ves svoj čas žrtvoval svojemu uradu in kliniki na 6326 Cottage Grove Ave. (Nasproti Tivoli gledališča.)

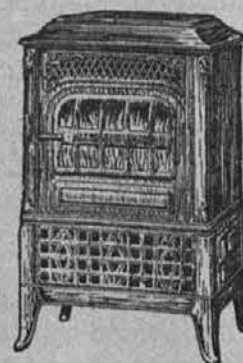
SPECIJELNO POZORNOST DAJEM ŽENSKIM BOLEZNI

Ure: 11 dop. do 8. pop. ob nedeljah jutraj.

Phone Midway 3200

Allen's Parlor Furnace

Krasno
Učinkovito
Ekonomično

Po vsej deželi govorijo o tem novem sistemu, ki daje toploto. Ker je izdelano v lepem porcelanu in emalju, se z lahkoto drži v čednem stanju. Ta peč zgleda, kakor lepa omara. Toploto razširja po sobi na najzdravejši način — vlago posuši in ogreva zrak.

Ne kupujte peči dokler niste videli tega!

W. Szymanski

— Dealer in —

FURNITURE in STOVES, HARDWARE and HOUSE FURNISHINGS GOODS

Telephone Canal 597

1907-1909 BLUE ISLAND AVE., CHICAGO, ILL.

GOSPODINJE V JOLIETU

so prepričane, da dobijo pri meni najboljše, najčistejše in najcenejše

MESO IN GROCERIJO

V zalogi imam vedno vsake vrste sveže ali suho prekajeno meso ter vse predmete, ki spadajo v mesarsko in grocerijsko obrt.

JOHN N. PASDERTZ

COR. CENTER & HUTCHINS STS., JOLIET, ILL.

Chicago Telefon 2917.

Clevelandčanje!

Ali veste kaj je Vaša dolžnost? — Well, Vaša dolžnost je ta, da naročite ali kupite vašo obleko, kakor tudi druge oblačilne potrebščine pri svojem rojaku:

Johnu Gornik

SLOVENSKA TRGOVINA Z OBLEKAMI IN KROJAČNICA.

217 ST. CLAIR AVE. CLEVELAND, OHIO.

Najstarejši trgovec z železino v Chicagi je

A. M. Kapsa

2000 BLUE ISLAND AVE., CHICAGO

Phone: Canal 1614.

Trgovina vsakovrstne železnine, električne potrebščine, plinovce, avto potrebščine, železni material za vsakovrstne stavbe. — 1500 RAZNIH PREDMETOV V ZALOGI!

Blago dovažamo na dom. — Začnite trgovati z nami in ostali boste naš stalni odjemalci.

Naše cene so najnižje v mestu!

ROJAKI V SO. CHICAGO

ALI SE NE VESTE DA IMA

JOS. GORNIK

na

9476 — Ewing avenue

v zalogi vedno najboljše grocerijsko blago, vsakovrstna meso, sveže in prekajeno. Farutino in vse kar slovenska gospodinja potrebuje?

Vsem se priporoča v poseti!

PISANO POLJE

J. M. Trunk.

Previdnost, kam si zginila?

Pri mravljah je bil Žarkomet glede razuma zelo previden. Manj oprezen je bil pri vesti iz Philadelphije, kjer je na konvenciji Amerikanskega kemijskega društva predaval neki Irene du Pont in zatrdel, da "kemija morda (?) ustvari rod nadljudi in izpremeni naruro človeškega bitja." Klada sem in mi noče biti jasno, ali je "stvarnik" kemija, znanstvenik ali "gotove kemične substance," ki bodo sfiksali nadljudi, kar bi bilo očitno za take zelo prijetno; manj za druge, ki se morda ne bodo mogli sfiksati, in celo izpremeniti človeško naruro, toraj nikakor ne morda navzdol do kakega opičjega zaroda, temveč navzgor, najmanj do neke angelske nature.

Krasne nade, ako ne splavajo po vodi.

"Du Pont je mnenja, da je človekov značaj, njegovo čustvovanje in sploh vsota njegovega takozvanega notranjega (ali duševnega, mentalnega) življenja enostavno odmev kemičnega delovanja gotovih organov, zlasti žlez, v človekovem telesu." Tako razlaga po Du Pontu Žarkomet. Vse v redu. Ako sta Du Pont in Žarkomet šele zdaj prišla do spoznanja, da je mentalno življenje človeško odvisno od telesa, skozi in po katerem dela duša, potem sta morala dolgo spati, kajti že stari modrijani so poznali rek: "Mens sana in corpore sano — duh je zdrav le v zdravem telesu." Glede gotovih kemičnih procesov pri tem utegne moderno znanstvo marsikaj odkriti, in je prav, da odkriva, a bistvo tega delovanja je bilo že davno znano in pripoznano.

"Človek v laboratoriju" ni nikaka himera, kake sanje, a do mere in obsega tega Du Pont in Žarkomet, bo pa glede prve točke (nadčloveka) splošno težko prišlo in bi se s tem okoristili le posamezniki, in glede druge točke (izpremembe človeške nature) bo treba živahen voh v laboratorije pravčasno preprečiti, drugače n. pr. še kak osel spremeni po kemiji svojo naruro in se pririne do kakega uredniškega korita.

"Veda ne spi in ne sanja pri belem dnevu," opozarja Žarkomet. Naj tudi "učenjaki" ne spijo in ne sanjajo, drugače se lesa lahko drugim odpre, celo živalim, oni pa ostanejo pri svojih — sanjah. Stojte na straži!

Svobodomiselnost — jamra. To je Pripiskar, ki ni več kratek, v Glasu Svobode. Jamra o verskem humbugu, katerega je od sile v Ameriki. Opravičeno jamra, mu pritrdim. Pa jamra: "Sredi splošne pokvarjenosti, sredi verske zmedenosti, sredi evharističnih parad..."

Do pice sta si podobna z Žarkometom. Ako oba vržeta pojave evharističnega kongresa v isti koš raznih verskih mesij, potem bota še dolgo jamrala in nikoli dojamrala.

Vsak verski pojav, in naj bo gol humbug, je dokaz, da človeška duša kriči po neki resnici, ki je izven narave. Svobodomiselnost zatrjuje, da take resnice ni nikjer, vse je samole humbug. Pri tem pa tudi svobodomiselnost ponuja svoje — mesijanstvo. Pravi in uči, da onkraj narave ni ničesar, ni Boga, ni nebes, ni upov, ni idealov, ni posmrtnosti, ves dobrobit človekov obstoji v sreči na zemlji, toraj v jedi in pijači, v golem živalskem dobrotu. — Krik človeških duš priča, da je to svobodomiselnost mesijanstvo humbug najnižje vrste. Agnostik, kateremu se svobodomiselnost včasih obesi za frak, ne more odstraniti in zatajiti tega krika, in zmaže z glavo in pr-

vi: "Ignoramus — ne vemo, ne znamo," svobodomiselnost hoče zadušiti ta krik in pravi: Skrb, da boš sit in ne boš žejen, pa boš srečen.

To je mesijanstvo, humbugarija najnižje vrste.

Roka roko umiva.

Sosedni mormonci so imeli v Salt Lake City svoje zborovanje. Glavno vlogo so igrali "preroki" po imenu Smith, toraj gotovo potomci Josepha Smitha, ustanovitelja "svetnikov zadnjih dni." Eden je poudarjal z vso vehemenco, da je bil Joe Smith prav gotovo — prerok. Umevno. Ako Joe ni prerok, tudi potomec ni.

Pripoznanje, morda nehot.

Pariski "Figaro" je nedavno od tega napravil neko poizvedovanje, anketo med vodilnimi možmi v znanstvu glede njih verskega naziranja. Uspel je pokazal, da se je v zadnjih letih izvršil na polju razmere vede in vere velik preobrat, in je doba absolutnih iluminatov minila.

Naravno je, da skušajo krogi, ki na vsak način hočejo vero in vedo spraviti v konflikt, učinek paralizirati, omiliti. To delo je povzel neki Rene Darbord v listu Progress Civique. Hvali fizike in pravi, da so štirje fiziki podali najmanj zadovoljne odgovore glede verskega čustvovanja. Naj imajo malo mazila za nemirna srca.

Pa je nekaj drugega, ki vzbujajo pozor. Naši slovenski "učenjaki" brez šol se pri vsaki priliki trkajo na prsa, da je veda absolutna, vse po vedi in skozi vedo dognano, dokazano, jasno, in po vedi in znanstvu in "dogodljajih" vera poteftana, nič, a ta predrti Rene Darbord pride na dan z drugim rezultatom na duševnem polju, ko odkrito, dasi morda nehot, pripozna, da je duh nekoč imel vsaj nekaj idej, a dandanes blodi v labirintu mnogoštevilnih — protislovij.

Mož bo gotovo učenjak, in vidi vse polno protislovij, naši znanstveniki in učenjaki pa so vsi na — jasnem.

NAZNANILO IN PRIPOROČILO.

Vsem cenjenim naročnikom in prijateljem listov "Amer. Slovenec" in "Ave Maria" v državi Minnesoti in Michigan naznanjamo, da jih bo te dni obiskal naš potovalni zastopnik Mr. Frank Kurnik, ki je pooblaščen pobirati naročnino za omenjena lista, oglase in vse, kar je v zvezi s temi listi. Prodaja tudi "Družinsko prafiko" za l. 1927. in Koledar "Ave Maria." Vsem ga toplo priporočamo, da mu gredo na roko in pomagajo širiti katol. tisk! Uprava "Amer. Slovenca."

SAM. SLOV. KAT. DEL. POD. DR. SV. BARBARE, ŠT. 2, ELY, MINN.

Predsednik: John Otrin, Podpredsednik: George P. ternel,

Tajnik: Joseph A. Mertel, box 278,

Zapisnikar: Frank Erzar,

Blagajnik: Mike Cerkovnik,

Zastopnik: Frank Pengal,

Nadzorniki: Frank Skalar,

Frank Sajovic, Frank Erchull St.

To društvo je v dobrem finančnem stanju in lastuje sedaj okrog \$20,000 ter je že izplačalo bolnim sobratom in vdovam okrog \$50,000. Vsem rojakom Slovencem in Hrvatom na Ely in okolici se nudi ugodna prilika, da pristopijo v to društvo. Društvo zboruje vsako 4. nedeljo dopoldan v Jugoslovanskem Narod. Domu. Za nadaljna pojasnila se obrnite na glavne unadnike.

TISKARNA AMERIKANSKI SLOVENE

Izvršuje vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela, kakor društvene uradne tiskovine, zlasti pisemski papir in kuverte z naslovi društev, trgovcev, ali posameznikov. — Tiskamo za društva in organizacije pravila, predstavljamo iz slovenščine na angleščino in obratno, kakor tudi v druge jezike.

ZA NAS NI NOBENO NAROČILO PREMALO — NOVENO PREVELIKO.

Amerikanski Slovenec

1849 W. 22nd ST., CHICAGO, ILL.